

1. IDENTIFICACIÓ:

Nom de l'assignatura: Psicologia del Llenguatge i del Pensament
Codi: 50024
Professorat: Melina Aparici, Joaquim T. Limonero
Titulació: Logopèdia
Tipologia d'assignatura (obligatòria, troncal, optativa, etc): Optativa
Crèdits (ECTS): 6
Període en que s'imparteix (anual, semestral): Semestral
Departament: Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
Idioma en que s'imparteix: Català
Grup:
Curs acadèmic: 2007/08

2. CONTEXTUALITZACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

L'assignatura és un aprofundiment dels continguts i competències treballats a l'assignatura de primer curs Llenguatge i Pensament.

3. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA:

Al finalitzar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

1. Conèixer els aspectes essencials dels processos psicològics que configuren el pensament humà i descriure els diferents tipus de pensament
2. Saber aplicar les diferents etapes del pensament creatiu a la solució de problemes.
3. Fer una anàlisi crítica i raonada sobre un article científic que versí sobre el pensament.
4. Descriure les etapes de processament del llenguatge i emetre una opinió raonada sobre alguna de les seves etapes;
5. Dissenyar un estudi empíric basant-se en un estudi existent;
6. Elaborar un informe científic segons els criteris normatius de la disciplina;

4. COMPETÈNCIES DE L'ASSIGNATURA:

- **Específiques i transversals**

Relació de les competències específiques: coneixements, habilitats (saber i saber fer) que s'esperen dels estudiants	Relació de les competències transversals: treball en equip, comunicació, resolució de problemes, etc.

• coneix i diferencia el pensament d'altres processos psicològics bàsics. • coneix les eines bàsiques del pensament humà. • coneix, diferencia i usa els diferents tipus de raonaments i els biaxos. • aplica diferents estratègies en la resolució de problemes i sap diferenciar els diferents tipus de problemes. • És conscient dels elements que intervenen en la presa de decisions. • coneix les fases de processament del llenguatge, en la percepció i en la producció. • utilitza tècniques d'observació i experimentals per tal de recollir dades per dur a terme estudis psicolingüístics. • És capaç de dissenyar un estudi empíric per investigar algun aspecte del processament del llenguatge.	• utilitza correctament llengües oficials pròpies al llenguatge oral en les de la comunitat autònoma on exerceix la professió • utilitza el llenguatge escrit correctament en les llengües oficials pròpies de la c.a. on exerceix la professió • obté informació a través de la localització, lectura i discussió de treballs científics relacionats amb la matèria. • sap treballar en equip • és capaç de ser autònom i reflexiu sobre la seva pròpia activitat • és capaç d'emprar la tecnologia al seu abast per aplicar-la a la recerca en psicologia del llenguatge.

5. BLOCS TEMÀTICS DE L'ASSIGNATURA:

Unitats Didàctiques

Part Llenguatge

Teoria de Psicologia del Llenguatge

Tema 1. Fonaments teòrics: Marcs teòrics en psicologia del Llenguatge: Filogènesi i Ontogènesi del Llenguatge.

Tema 2. Percepció de la Parla: Processos fonamentals en la percepció de la parla

Tema 3. Accés al lèxic: Representació mental de les paraules. Models d'accés al lèxic

Tema 4. Sintaxi: Comprensió d'oracions. Estratègies de l'analitzador sintàctic humà.

Tema 5. Pragmàtica: Context comunicatiu i intencions comunicatives. Actes de parla.

Tema 6. Producció: Fases en la preparació i emissió d'un missatge.

Pràctiques en Psicologia del Llenguatge:

Part pensament: Aplicar els principis del pensament creatiu a la resolució

d'un problema i Analizar de forma crítica un article de Psicologia. En els dos casos es fa exposició pública i presentació per escrit d'un informe de cada treball

Part Llenguatge: dissenyar la rèplica d'un experiment publicat en una revista científica, fer l'estudi i lliurar-ne l'informe.

Part Pensament

Tema 1: Aspectes introductoris: conceptuals i metodològics.

Tema 2: Raonament deductiu i raonament inductiu.

Tema 3: Resolució de problemes.

Tema 4: Presa de decisions.

Tema 5: Creativitat

6. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT – APRENTATGE

Psicologia del Llenguatge:

La metodologia docent de la Teoria es basa en el Seminari. Cada tema es treballa en dues sessions de classe: en la primera sessió, després d'una breu introducció de tipus magistral, es du a terme una lectura dirigida d'un article científic; a la segona sessió es posa en comú i es discuteix l'opinió del grup classe sobre la lectura feta.

Les pràctiques es desenvolupen en sessions pautades per cada grup de pràctiques.

Psicologia del Pensament:

La docència d'aquesta part de l'assignatura és bimodal, hi ha per tant, classes presencials i classes virtuals de tutorització de treballs. És eminentment una assignatura tutoritzada, tipus seminari amb avaluació continuada en la qual els alumnes han de realitzar una sèrie de treballs al llarg del curs, amb seguiment continu per part del professor, be a través de correu electrònic, telèfon o a través d'entrevistes personals prèviament concertades. Les pràctiques es desenvolupen en sessions pautades de treball en grup.

7. TEMPORALITZACIÓ DEDICACIÓ DOCENT

LLENGUATGE

SETMANA	TEMA	MÈTODE	HORES
1	Presentació	Classe Magistral	1:30 hores
2	Tema 1	Seminari	3 hores
2	Pràctiques: proposta de treball	Seminari	1 hora
3	Tema 2	Seminari	3 hores
3	Pràctiques: Definició d'objectius	Seminari	1 hora
4	Tema 3	Seminari	3 hores
4	Pràctiques: tria/elaboració d'estímul	Treball en petit grup	1 hora

5	Tema 4	Seminari	3 hores
5	Pràctiques: Preparació del programari	Treball en petit grup	1 hora
6	Tema 5	Seminari	3 hores
6	Pràctiques: cerca/passació participants	Treball en petit grup	D'1 a 3 hores
7	Tema 6	Seminari	3 hores
7	Pràctiques: Elaboració dels resultats	Treball en petit grup	D'1 a 3 hores

	Hores dedicació alumne	% sobre el total
LLENGUATGE	75 hores	50%
Seminari (presencial)	19:30 hores	23%
Preparació lectures	15 hores	
Pràctiques (presencial)	7 hores	16 %
Pràctiques (preparació experiment)	8 hores	
Pràctiques (recollida de dades)	3 hores	
Pràctiques (anàlisi de dades)	3 hores	
Pràctiques (elaboració informe)	3 hores	
Treball teòric individual (lectura, cerca bibliogràfica, ampliació informació, redacció)	15 hores	10 %
Tutories (opcional)	1:30 hores	1 %
PENSAMENT	75 hores	50%
Seminari (presencial)	20 hores	23%
Treball individual	10 hores	46,6%
Treball en grup	25 hores	
Exposició oral	10 hores	24,6%
Elaboració informes	8,5 hores	
Tutories (opcional)	1,5 hores	2%

8. SISTEMA D'AVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Psicologia del Llenguatge (50% del total)

Avaluació continuada: mitjançant les intervencions dels estudiants a classe en referència a les lectures. Es valora: la participació i la qualitat de les intervencions (que l'estudiant mostri coneixement de la matèria gràcies a la preparació exhaustiva de les lectures). Valor sobre el total: 15%

Avaluació de les pràctiques: Avaluació del treball grupal dut a terme a través del seguiment de la preparació de l'experiment i la valoració de l'informe final de pràctiques. Valor sobre el total: 10%

Avaluació individual: Avaluació d'un treball individual realitzat a partir de lectures opcionals proposades per la professora. Es valorarà l'ampliació de la informació mitjançant la recerca d'altres fonts. Valor sobre el total: 10%

Psicologia del Pensament (50% del total).

Avaluació de la participació activa de l'estudiant a les classes de seminari: 10%

Avaluació de l'exposició oral del treball sobre l'aplicació del pensament creatiu: 25% de la nota.

Avaluació de l'exposició oral del treball sobre l'anàlisi crítica d'un article científic: 25% de la nota.

Avaluació de l'informe escrit sobre l'aplicació del pensament creatiu: 15% de la

Avaluació de l'informe escrit sobre l'anàlisi crítica d'un article científic: 15% de la nota.

Avaluació individual dels continguts d'exposició dels altres companys: 10

9. BIBLIOGRAFIA

Psicologia del llenguatge

Bàsica:

Soler, O. (coord.) (2006). *Psicologia del Llenguatge*. Barcelona: EdiUOC.

Complementària

Belinchón, M. (2000) Lenguaje no literal y aspectos pragmáticos de la comprensión, a de Vega, M.; Cuetos, F., *Psicolingüística del español*. Madrid: Trotta (pp.307-329).

Belinchón, M.; Riviere, A.; Igoa, J.M. (1992), *Psicología del Lenguaje: Investigación y teoría*, Madrid: Trotta, (pp. 557-564).

Carrol, D. W. (2006) Comprensión y memoria de oraciones. A *Psicología del Lenguaje*. Madrid: Thomson-Paraninfo (pp. 136-147).

Cutler, A; Sebastián-Gallés, N.; Soler-Vilageliu, O. van Ooijen, B. (2000) Constraints of vowels and consonants on lexical selection: Cross-linguistic comparisons. *Memory and Cognition*, 28(5), 746-755.

Demestre, J. & García-Albea, J. E. (2004). The on-line resolution of the sentence complement/relative clause ambiguity: evidence from Spanish. *Experimental Psychology*, 51, 59-71.

Galantucci, B. (2005) An experimental study of the Emergence of Human Communication Systems. *Cognitive Science*, 29, 737-767.

January, D.; Kako, E. (in press) Re-evaluating evidence for linguistic relativity: Reply to Boroditsky (2001). *Cognition*(2006), doi:10.1016/j.cognition.2006.07.008

Katz, A. N.; Blasko, D. G.; Kazmierski, V. A.(2004) Saying what you don't mean: Social influences on sarcastic language processing. *Current Directions in Psychological Science*, 13(5), 186-189.

Levelt, W. J. M. (1999) Models of word production. *Trends in Cognitive Sciences*, 3(6), 223-232.

Monsalve, A. y Cuetos, F. (2001) Asimetría hemisférica en el reconocimiento de palabras: efectos de frecuencia e imaginabilidad. *Psicothema*, 13(1), 24-28.

Sebastián, N.; Bosch, L.; Costa, A. (1999) La percepción del habla. A De Vega, M. y Cuetos, F. (eds.): *Psicolingüística del español*. Madrid: Trotta. Apartat 2.4.: *Influencias interlingüísticas*, pp.70-86 i Apartat 2.5.: *Conclusiones*, pp. 87-88.

Steels, L. (2006) Experiments on the emergence of human communication. *Trends in Cognitive Sciences*, 10(8), 347-349.

Psicologia del Pensament:

Bàsica:

Fernández-Castro, J., Pintanel, M. i Chamarro, A. (2005). Manual de psicología del pensamiento. Bellaterra: UAB Servei de publicacions.

Fernández-Berrocal, P. i Santamaría, C. (2001) (Eds.). *Manual práctico de psicología del pensamiento*. Barcelona: Ariel.

Mayer, E.E. (1986) *Pensamiento, resolución de problemas y cognición*. Barcelona: Paidós..

Complementària:

Aguado, L. (2005). *Emoción, afecto y motivación*. Madrid: Alianza Editorial.

Ayuso, M. C. (1997). *Razonamiento y racionalidad*. Barcelona: Paidós.

Carretero, M., Almaraz, J. i Fernández-Berrocal, P. (1995). *Razonamiento y comprensión*. Madrid: Paidós.

Carretero, M i García-Madruga, J. A. (1989). *Lecturas de psicología del pensamiento. Razonamiento, solución de problemas y desarrollo cognitivo*. Madrid: Alianza.

Garnham, A. I Oakill, J. (1994). *Thinking and reasoning*. Traducció: *Manual de Psicología del Pensamiento*. Madrid: Paidós, 1996.

Kaufman, J.C. y Baer, J. (2005). *Creativity across domains: faces of the muse*.

Mahwah, New Jersey : Lawrence Erlbaum

Pozo, J.I. (1989) *Teorías cognitivas del aprendizaje*. Madrid: Morata.